

Što nam pokazuju podaci o turističkom prometu

Pero Kušelj

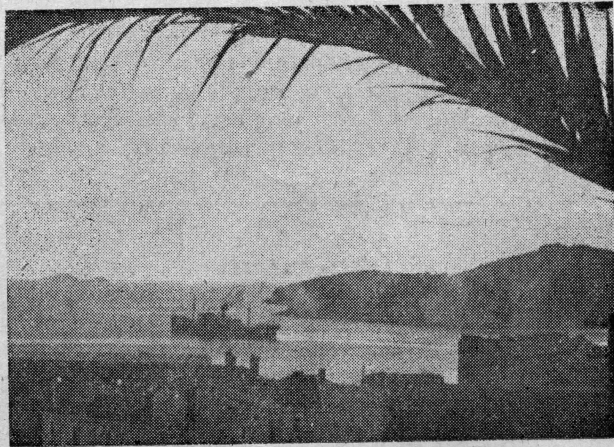
Predviđanja, da će ovogodišnja turistička sezona, odnosno promet turista biti ne samo bolji od prošlogodišnjeg, već da će se približiti onome iz 1955. godine, ostvarila su se. Tako definitivni podaci još nijesu sređeni — a 1957. nije još završena — već sada u našoj štampi turistička bilanca u ovoj godini obilježava se kao rekordna. Prema neslužbenim podacima u prvih devet mjeseci ove godine turistička mjesta u našoj zemlji posjetilo je skoro 3 milijuna turista, od čega na inozemne otpada oko 450 tisuća. Smatra se da je već ovako postignuti broj dovoljan da sezona 1957. računa rekordnom. U postotku izraženo računa se da su posjet za 10 posto, a noćivanja za oko 30 posto veći nego u 1955. godini.

Dubrovačko turističko područje također nije zaostalo u ovoj privrednoj grani, makar su početkom sezone mišljenja o dobrom ishodu nazivana neuvjerljivo optimističkim. Do kraja rujna, dostignuti promet i po broju noćenja i po broju turista veći je od cjelokupnog prometa u 1956. godini. Međutim za mjerilo o uspjehu turističke sezone uzimlje se 1955. godina. Uporedni podaci turističkog prometa ove i

1955. godine do kraja rujna dokazuju, da je u ukupnom zbroju turista i noćenja 1955-ta godina nadmašena. Evo što nam pokazuje tabela turističkog prometa u dubrovačkom kotaru za prvih devet mjeseci posljednje tri godine:

	domaći	strani	ukupno	
	turista	noćenja	turista noćenja	
1955 I-IX	58.217	466.073	39.986 203.866	98.203 669.939
1956 I-IX	56.193	467.992	31.753 158.618	87.946 626.610
1957 I-IX	63.889	561.664	38.615 223.500	102.504 785.164

Iz tabelarnog prikaza mogu se uočiti dvije karakteristike turističkog prometa na dubrovačkom kotaru: povećan broj domaćih turista kao i povećano učešće manjih turističkih mjesta u sveukupnom prometu prema centru, to jest gradu Dubrovniku, koji u tom prometu sudjeluje sa najvećim postotkom. Ako uporedimo podatke u turističkom prometu u samom gradu Dubrovniku sa onima u općini i kotaru, vidjet ćemo da na sam grad Dubrovnik otpada oko 67 posto ukupnog broja turista, dočim učešće Dubrovnika u broju noćivanja kreće se na oko 44 posto. Očito je dakle da se

Dubrovnik

turisti više zadržavaju u manjim mjestima, a nadasve domaći. Uzrok tome nije teško naći, ali to nije svrha ovog napisa. Nadalje se može konstatirati opći porast učešća manjih mjesta u općem prometu prema gradu Dubrovniku. U 1955. po broju domaćih turista kotar Dubrovnik sudjelovao je sa 35 posto, a ove godine sa oko 39 posto. U pogledu noćenja domaćih turista u 1955. kotar je sudjelovao sa preko polovicom ukupnog prometa, odnosno 59 posto, a ove godine taj se postotak penje na skoro 63. U inozemnom turističkom prometu na grad Dubrovnik i dalje otpada daleko najveći dio u našem kotaru. Po broju turista Dubrovnik učestvuje sa preko 75%, a po broju noćenja sa 64 posto. Međutim, i ovdje je učešće manjih mjesta u ukupnom prometu inozemnih turista u našem kotaru veće u ovoj nego u 1955. godini. Tada su manja mjesta sudjelovala u inozemnom prometu sa 20 posto, odnosno 33 posto noćenja, dok se ove godine taj postotak po broju popeo na 24,3, a po noćenjima na 35,3.

Kretanje turista i učešće grada Dubrovnika prema cjelokupnom prometu u kotaru možemo razmatrati pomoću slijedeće tabele:

		domaći		strani		ukupno	
		turista	noćenja	turista	noćenja	turista	noćenja
1955	I-IX	37.625	190.878	31.800	136.784	69.425	327.662
1956	I-IX	35.911	199.381	25.700	112.808	61.611	312.189
1957	I-IX	39.089	209.645	29.101	134.524	68.190	344.169

Ovi podaci, kao i ostali pokazatelji koji će biti analizirani u diskusijama o ovogodišnjoj turističkoj sezoni i pripremama za iduću sezonu, korisno će poslužiti za dopunjavanje

vanje svih onih elemenata potrebnih za jasnu i ekonomski i društveno opravdanu turističku orijentaciju. Ali i ovako, »na prvi pogled«, postaje jasno da je fama o Dubrovniku kao gradu za »dobroplatažne turiste« neumjesna i netočna, naročito ako se uzmu u obzir napori za turističko oživljavanje čitave dubrovačke rivijere, čitavog dubrovačkog područja našeg kotara, koji su urodili plodovima koje naši radni ljudi u sadašnjim uvjetima mogu realno koristiti. I druga činjenica pokazuje se i ovog puta notornom: Dubrovnik i dubrovačko područje pružaju sve uvjete za intenzivni inozemni turistički promet. I ne samo to, nego i sami ovi podaci pokazuju ekonomsku vrijednost inozemnog turističkog prometa pa prema tome i opravdanost usmjeravanja znatnog dijela naših napora na dalje razvijanje uvjeta za inozemni turistički promet, a bez štete po naš domaći turizam. Osim navedenog, i raspoloživi podaci o korištenju

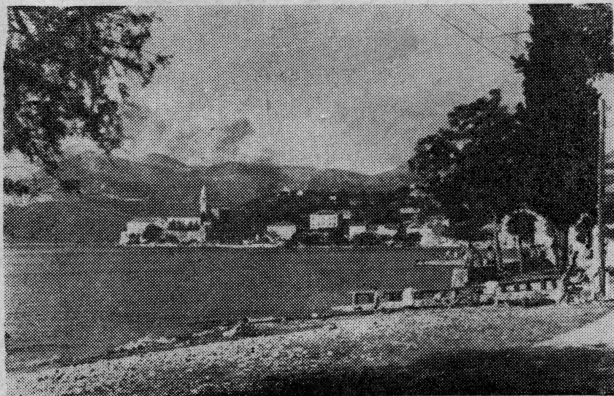
Od ukupno 39 tisuća domaćih turista, koliko ih je boravilo do kraja rujna u gradu Dubrovniku, preko 41 posto koristilo je smještaj u privatnoj kućnoj radinosti. Oko 32% koristilo je hotelski smještaj, a ostalo se opredijelilo za prenočišta, odmarališta i kampove. Po broju postignutih noćenja postotak ide još više u prilog smještaju u privatnoj kućnoj radinosti. Od 209 tisuće postignutih noći preko 95 tisuće — ili 45% — otpada na kućnu radinost. Zatim dolaze odmarališta sa 23% pa tek onda smještaj u hotelima sa 16,7 posto. Ostalo otpada na kampove i prenočišta.

Inozemni turisti drukčije su koristili smještajne kapacitete. Od 29 tisuća stranih turista preko 21 tisuće koristilo je hotele, odnosno izraženo u postotku 72,4%. Na privatni smještaj otpada 13,7, a na kampove 9,3 posto. Ostatak — to jest 419 turista — koristilo je prenočišta i odmarališta. Po korištenju smještajnog kapaciteta u odnosu na broj postignutih noći, kod inozemnih turista zabilježena je veća ravnomjernost. Naime, od ukupno 134 tisuće postignutih noći, preko 95 tisuća, odnosno 71% otpada na hotele. Privatni smještaj zauzima 16% noćenja, kampovi 10%, a ostalo — svega 2036 noći — otpada na odmarališta i prenočišta. Na kraju još jedan podatak. Razlika u turističkom prometu između 1955. i ove godine nešto je smanjena na štetu 1957. krajem listopada. Naime, promet u proteklom mjesecu znatno je podbacio u odnosu na isti mjesec 1955. g., tako da ukupni broj posjetilaca, odnosno noćenja u poređenju s 1955.—1957. izgleda ovako:

U 1955.: 105.768 posjetilaca i 713.080 noćenja.

U 1957.: 106.434 posjetioca i 813.957 noćenja.

To su podaci o kretanju turista za prvih 10 mjeseci ove, odnosno 1955. godine.

Lopud

Korčula